

Sångpostillan - Söndagen före Domsöndagen

Bidrag från Bengt Pleijel
2009-10-21
Senast uppdaterad 2021-11-07

Söndagen före Domsöndagen

Vaksamhet och väntan

Låt oss be om vaksamhet inför Kristi återkomst.
Tystnad.

Helige Gud, som kallar oss till ditt rike –
hjälp oss att alltid vaka och be, så att vi får gå in i den eviga glädjen.
Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre och Gud, som med dig, Fader,
och den helige Ande lever och råder från evighet till evighet.

Söndagen före Domsöndag drar oss nu närmare kyrkoårets slut. Temat är Vaksamhet och väntan.

VAKSAMHET – Jag kommer snart, säger Jesus, håll fast det du har, så att ingen tar ifrån dig segerkransen (dagens epistel).

VÄNTAN - O Jesus, du min längtan, låt mörkret bli till ljus (Ps 316:4). Denna psalm 316 blir predikans psalm som skall hjälpa oss att sjunga in dagens budskap. Den skrevs år 1700 av organisten i Bremens domkyrka Laurentius Laurentii och bearbetades 1978 av professorn i ekonomisk historia i Uppsala Karl Gustaf Hildebrand.

Första årgångens läsningar: Sefanja 3:8-13, Upp 3:10-13, Matteus 25:1-13, Psaltare 139:1-18.

Vill du höra Bengt Pleijel predika, Annika Pleijel läsa text och Bodil Landgren sjunga? Klicka här!

Predikans text: Matteus 25:1-13.

Jesus sade: ”Då blir det med himmelriket som när tio unga flickor gick ut med sina facklor för att möta brudgummen. Fem av dem var oförståndiga och fem var kloka. De oförståndiga hade tagit med sig facklorna men inte någon olja till dem. De kloka hade med sig både oljekrukor och facklor.

När brudgummen dröjde, blev alla dåsiga och föll i sömn. Vid midnatt hördes ett rop: ’Brudgummen är här, kom ut och möt honom!’ Då vaknade alla flickorna och gjorde i ordning sina facklor. De oförståndiga sade till de kloka: ’Ge oss av er olja, våra facklor slocknar.’ De kloka svarade: ’Den kan aldrig räcka både till oss och till er. Gå i stället och köp hos dem som säljer olja.’ Men medan de var borta och köpte, kom brudgummen. De som stod färdiga följde med honom in till bröllopfesten, och porten stängdes. Efter en stund kom de andra flickorna och ropade: ’Herre, herre, öppna för oss!’ Men han svarade: ’Sannerligen, jag känner er inte.’

Håll er därför vakna. Ni vet inte när dagen och timmen är inne.

Vi läser psalm 316 vers 1:

Nu dagen är till ända och natten förestår.
Håll era lampor tända när timmarna förgår.
Långt innan morgon bräcker skall allt bli uppenbart.
Se till att oljan räcker: vår brudgum kommer snart.

Jesus säger till oss:

Då blir det med himmelriket som när tio unga flickor
gick ut med sina facklor för att möta brudgummen.

Då ska det hända något säger Jesus. Detta då pekar fram mot Jesu återkomst. Då får vi möta Jesus, han som är vår frälsare och

han som är brudgummen, vår kärlek och vår glädje. Världshistoriens sista natt är snart slut. Hur djupt än mörkret här må vara, det en morgon dock till sist (Psalm 378 vers 5 i Gamla psalmboken). Himmelrikets morgon bräcker. Redan nu ser vi hur ett ljus tänds i allt framtidsmörker. Allt skall bli genomlyst och uppenbart. Ondskan, gemenheten, orenheten, det djävulska avslöjas. Jesus, inte Ondskan, får sista ordet. Den yttersta rättvisan kommer då att skipas. Framtiden får ett ansikte. Jesus ska komma tillbaka. Det finns ett mål och en mening för resan. Och nu kallar Jesus oss att följa med på den sista resan. Guds folk kallas till uppbrott. Nu dagen är tillända och natten förestår. Håll era lampor tända när timmarna förgår.

Brudgummen kommer. Men innan bröllopet firas kommer tydligen en sista natt. Natten förestår, sjunger vi i psalmen. Vi anar att vi är där nu. Mörkret är så mörkt och mycket är så dunkelt i det som sker. Vi fryser i nattkylan. Kristider kommer och går. Är den sista storkraschen snart inne, då allt skall ta slut och världen gå under? FN har svårt att klara av alla konflikter. Kyrkans skepp har råkat ut för storm och ibland är det myteri ombord. Vi skakas av TV:s ständiga rapporter om nöd och olyckor och ruttigheter och fiffel. Är det inte snart dags för Jesus att komma tillbaka? Vi har misslyckats med uppdraget att ta hand om den här världen. Vi ser fram mot den dag då Jesus ska komma tillbaka. Då ska vi få stå med lyftade händer och sjunga: Välsignad vare han som kommer. Tillsammans med de tio flickorna får vi bereda oss att gå ut och möta brudgummen.

Vi sjunger psalm 316 vers 1: Nu dagen är till ända och natten förestår. Håll era lampor tända när timmarna förgår. Långt innan morgon bräcker skall allt bli uppenbart. Se till att oljan räcker: vår brudgum kommer snart.

Vi läser psalm 316 vers 2:

Ni visa jungfrur, vaka att honom ta emot.
Stor sällhet skall ni smaka med sång och jubelrop.
Ty bröllopfesten stundar, se, porten öppen är,
och väktarna förkunna att brudgummen är här.

Jesus berättar för oss om de tio flickorna. Han säger att

fem av dem var oförståndiga och fem var kloka.
De oförståndiga hade tagit med sig facklorna men inte någon olja till dem.
De kloka hade med sig både oljekrukor och facklor.

Vad ska hända när Jesus kommer? Jesus berättar om det idag. Det ska bli bröllop, säger han. Det ska inte bli begravning. Här finns inga svarta färger. Det är lika fint att få komma till himlen som att komma på ett stort bröllop. Bibelns sista bok talar om att tiden är inne för Lammets bröllop och att hans brud har gjort sig redo. Lammets - det är Jesus.

Vi hör aldrig talas om i NT att Jesus gifte sig. Men han gick i giftastankar. Han liknar sig själv vid en brudgum. Men var finns bruden? Bruden, det är alla som hör ihop med Jesus. Alla som tror på Jesus och vill höra ihop med Jesus är tillsammans bruden, alla vi män och kvinnor, pojkar och flickor. Gläd dig du Kristi brud!

Den benämningen påminner oss om, att det som Jesus vill ha med oss, är ett kärleks-förhållande. Han frågar Petrus och han frågar dig och mig: Älskar du mig? (Joh 21:15ff). När Petrus svarat på den frågan, sänder Jesus honom ut på uppdrag i hans tjänst. Kärleken är drivkraften i vårt kristna liv, inte alla måste och borde och skulle. Han vill att vi ska ta emot honom i våra liv så att vi blir medvetna om hans närvaro i oss. Frukta inte, låt ej modet falla. Herren din Gud bor i dig, en hjälte som kan frälsa (Sef 3:16-17 Bibel 1917). Det kan bli ett så rikt liv, om Jesus får ta hand om oss och komma in i oss.

Men när vi nu läser om de här oförståndiga och tanklösa flickorna, som var bjudna på bröllop, är det nog så att rätt många kan känna igen sig. Det finns inte bara tanklösa flickor. Det finns också tanklösa pojkar och tanklösa gubbar och kyrktanter. Man hänger med i de kristna sammanhangen. Man har allt det yttre som behövs. Men oljan, Andens liv, Andens kärlekslåga, den brinner inte, och om den brinner liknar den mest en flämtande gnista.

Man är som bilen. Oljan har tagit slut och bensinen tar slut. Motorn hackar. Det tar stopp. Men en bil kan ju gå utan bensin. Är det utförsbacke, då rullar den på rätt bra. Men hur klarar vi livets uppförsbackar?

Den kyrkliga verksamheten drivs inte av Andens olja, men av kyrkkaffe. Allt går så bra, allt ser så bra ut, men när krisen kommer, upptäcker man, hur ihåligt man levde. Den enda möjligheten att få det rätt ställt igen är att komma till Jesus.

Nu har vi fått den här söndagen för att Herren vill berätta, att han längtar efter oss. Ni oförståndiga flickor och ovisa pojkar, ni tanklösa gubbar och gummor. Vakna upp! Vill inte också ni vara med i sången och jubelropen? Porten till bröllopfesten har inte stängts. Han har öppnat pärleporten! Hör hur väktarna förkunnar att brudgummen är här.

Vi sjunger psalm 316 vers 2: Ni visa jungfrur, vaka att honom ta emot. Stor sällhet skall ni smaka med sång och jubelrop. Ty bröllopfesten stundar, se, porten öppen är, och väktarna förkunna att brudgummen är här.

Vi läser psalm 316 vers 3:

Nu kommer glädjens timma, och efter kors och kval
skall fröjdefacklor brinna i Herrens bröllopsal.
Och den som i förbidan har hållit fast sin tro
skall snart vid Lammets sida stå inför Faderns tron.

När brudgummen dröjde, blev alla dåsiga och föll i sömn. Vid midnatt hördes ett rop: "Brudgummen är här, kom ut och möt honom!" Då vaknade alla flickorna och gjorde iordning sina facklor.

De oförståndiga sade till de kloka: "Ge oss av er olja, våra facklor slocknar." De kloka svarade: "Den kan aldrig räcka både till oss och till er. Gå i stället och köp hos dem som säljer olja." Men medan de var borta och köpte, kom brudgummen. De som stod färdiga följde med honom in till bröllopfesten, och porten stängdes. Efter en stund kom de andra flickorna och ropade: "Herre, herre, öppna för oss!" Men han svarade: "Sannerligen, jag känner er inte."

Vad vill Jesus säga oss med dessa ord? Psalmen, vi skall sjunga, säger att "nu kommer glädjens timma". Men Jesu ord skakar oss. De kan få oss att gråta. Det finns tydligen ett "för sent". Eller är det så att när kärleken är varm kan den också varna. Det är kärlekslöst att säga att "allt står väl till" när allt inte står väl till. Kan du höra hur Jesu ord idag vibrerar av smärta? Eftersom Jesus älskar oss så mycket måste han säga så, ty han vet att glädjens timma kan komma först efter kors och kval.

Låt oss se vad det kan vara för likhet mellan oss och de tio flickorna. De liknar varandra på många punkter:

Alla tio väntar på brudgummen.
Alla tio har lampor med sig.
Alla tio blir dåsiga.
Alla tio somnar.
Alla tio vaknar då brudgummen kommer.

Men det fanns också stora olikheter. Fem var förståndiga och fem var oförståndiga. Att de var oförståndiga betyder inte, att de var dåliga flickor. De var tanklösa. De hade glömt olja i tanken.

Kan detta vara sagt till oss? Nöjer vi oss med den yttre apparaten, men saknar inre liv. Bibeln talar om brinnande kristna. Herren behöver brinnande kristna. Det är så många som fryser omkring oss. Det är så många som famlar och ramlar i mörkret. Vi behöver ta emot ljuset och värmen från Jesus, så att vi har något att hjälpa människor med.

De fem tanklösa flickorna rusar omkring, när brudgummen kommer. De försöker få tag i olja. Men ingen kan leva på en annans tro. Trons rättfärdighet, kan inte köpas. Den kan bara tas emot. Olja är det enda som kan få kärlekens och trons låga att brinna. När den saknas stängs dörren igen.

Men Jesus stänger aldrig dörren för någon som inte först själv stängt dörren!

Jesus säger till dem: Jag känner er inte. Varför? Det hjälper inte med att de räknar upp sin meritlista:

"Jag tillhörde kyrkan.
Jag gav 50 kr till Rädda barnen.
Jag var aktiv i Kyrkans Unga.
Jag hjälpte fru Johansson över gatan.
Jesus säger: Jag känner er inte".

Vad menar han? Vi har många bekanta omkring oss. Vi vet hur de ser och vad de heter och hur deras nya bil ser ut. Men känner vi dem?

Egentligen känner vi bara dem, som vi fått dela en nöd med. Så är det med Jesus. Han känner bara dem, som han fått vara frålsare för, som givit honom sina nederlag, sina synder och misslyckanden. Jesus känner bara dem, som han fått dela deras nöd med.

På den yttersta dagen är det inte fråga om våra åsikter om Jesus. Det är fråga om vårt kärleksförhållande. Men nu är han här. Han kommer till honom. Han vill lära känna dig och han vill att du skall lära känna honom. Brudgummen längtar efter kärleksförhållandet mellan er. Ty kristendom är inte religion. Det är relation!

Jesus erbjuder oss idag det saliga bytet. Du ger honom allt ditt skräp, allt som är gömt i ditt minnes källarvalv, alla dina

synder. Han ger dig sin kärlek, sin frid. Han löser dig från det som gör dig förkrympt. Han får dig att resa dig upp, så att du med glädje kan se fram emot att du skall snart vid Lammets sida stå inför Faderns tron.

Vi sjunger psalm 316 vers 3. Nu kommer glädjens timma, och efter kors och kval skall fröjdefacklor brinna i Herrens bröllopssal och den som i förbudan har hållit fast sin tro skall snart vid Lammets sida stå inför Faderns tron.

Vi läser psalm 316 vers 4:

O Jesus, du min längtan, låt mörkret bli till ljus,
och stilla all min trängtan i glädje utan slut.
Jag vet att du skall komma i min förlossnings tid
och ge åt dina fromma en oförgänglig frid.

Det sista Jesus säger oss idag är:

Håll er därför vakna. Ni vet inte när dagen och timmen är inne.

Texten har idag talat om facklor och lampor och olja. Bilderna kan vara lite främmande för oss. Men vi förstår nog vad Jesus vill säga oss med detta.

Vi behöver LAMPAN - det syftar på det yttre i kristendomen. Ramen omkring vårt kristna liv: Gudstjänst, bön, bibelläsning, nattvard. Vi behöver goda vanor, annars rinner oljan ut. Och luktar illa.

Vi behöver också OLJAN. Oljan är lampans innehåll. Det finns ett rikt innehåll i vår kristna tro, som vi får ta emot. Oljan är i bibeln det som Gud ger, det är den helige Ande. De yttre formerna måste fyllas av Ande och liv. Oljan är något som förbrukas. Den måste ständigt förnyas. Låt er fyllas av ande … (Ef 5:18). Oljan är daglig färskvara! Vi behöver också LÅGAN. Vi behöver tålmodighet och kärlekens låga. Bibeln talar om brinnande kristna. Hjärtat blir brinnande när Herren får tala till oss i sitt ord (läs Luk 24:32) Andens verk. Vi är kallade att leva ett rikt liv redan nu. Öva oss i kärleksgemenskapen med Jesus. Glöm inte alldeles bort vad du har.

Både de oförståndiga och de förståndiga flickorna somnade och sov. Men där finns en skillnad ändå. Bruden i Höga visan som längtar efter brudgummen, säger: Jag låg och sov, dock vakade mitt hjärta. (HV 5:2). Man kan låta kärlekssången gnola och sjunga inom en även under nattens timmar.

Vi sjunger: O Jesus, du min längtan, låt mörkret bli till ljus, och stilla all min trängtan i glädje utan slut. Jag vet att du skall komma i min förlossnings tid och ge åt dina fromma en oförgänglig frid.

Du ordbrukare!

Berätta för dig själv om de tio flickorna!

I bibelskolans skattkammare Kan du leta rätt på Nyfikenhetsvandring nr 49.

Där träffar du många förståndiga flickor och pojkar
i alla åldrar som letar efter olja.

Rubriken är:

Låt er fyllas av Anden.